

Скалозуб В.С., Бургаз О.А., к.геогр.н., доц.
Одеський державний екологічний університет
ЕКОЛОГІЧНА ОСВІТА В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ

В останні десятиліття екологічні проблеми набули планетарного масштабу. Багато країн світу усвідомили необхідність екологічної освіти населення для вирішення цих проблем. Тому сьогодні екоосвіта відіграє визначну роль в захисті довкілля.

Батьківщиною терміна «екологічна освіта» є США, оскільки власне в цій країні забруднення довкілля відбувалося швидкими темпами. Екологічна освіта в США має два рівні: екологічний та природоохоронний. Вони тісно пов'язані між собою і взаємодоповнюють один одного.

Екологічна освіта в Японії охоплює початкову, середню і вищу школи. Висока екологічна культура національного господарства Японії була досягнута за допомогою освітніх програм в галузі навколишнього середовища, якою охоплені всі сфери національної професійної підготовки. Починаючи з 1997 року, чотири японських міністерства реалізують проект зі створення екошкол. Будинки екошкол повинні бути екологічними. Для цього використовуються чисті поновлювані джерела енергії - сонячна і енергія вітру.

В Західній Європі екологічне виховання починається з трьох років. Найбільш показовими для всієї Європи можна вважати моделі екологічної освіти Данії і Бельгії, основи якого були закладені в кінці 60-х - початку 70-х років минулого століття.

Екологічна освіта в цих країнах націлена на вирішення таких завдань: розуміння екологічних особливостей в навколишньому середовищі що змінюється; формування соціально-комунікативних умінь і навичок, що дозволяють здійснювати ефективну співпрацю між різними групами людей, зацікавленими у вирішенні екологічних проблем; використання різноманітних методів і прийомів з дослідження і охорони навколишнього середовища; пробудження у індивіда бажання засвоїти норми особистої відповідальності для того, щоб гарантувати сталий розвиток всього суспільства та ін. [2].

В Німеччині найважливіші завдання системи екологічної освіти полягають в тому, щоб змінити уявлення і поліпшити знання молодих людей про навколишнє природне середовище, розвинути їх готовність захищати природу, сформувати у підростаючої моделі екологічно відповідальну поведінку. У вирішенні цих завдань вирішальний внесок роблять загальноосвітні школи.

Що стосується екологічної освіти в Україні, то вона молодша, порівняно з розвиненими країнами світу. В нашій країні більше уваги приділяється теоретичним аспектам екологічної освіти. Ситуацію змінило прийняття комплексного Закону України «Про охорону НПС». Крім того, в кінці 2001 р затверджено Концепцію екологічної освіти України, на початку

2002 р - план заходів щодо її реалізації, в кінці 2002 р у Верховній Раді подано проект Закону України «Про екологічну освіту». Це спонукало до відкриття чимало інститутів, кафедр, організацій, що займаються проблемами екології. У 2001 р в нашій країні створено перший спеціалізований вищий навчальний заклад - Одеський державний екологічний університет, базовий з підготовки кадрів для Міністерства екології та природних ресурсів України.

Екологічна освіта в Україні спрямована, насамперед, на особистість, а потім на професійну підготовку особистості. Вона здійснюється безперервно впродовж всього життя людини. А головним у ВНЗ є підготовка не тільки вузького спеціаліста в конкретній галузі, а й грамотної, високо- інтелектуальної людини, яка б добре розумілася і в природних процесах.

Отже, важливість екологічної освіти в сучасному світі вже ні в кого не викликає сумнівів і в багатьох країнах є пріоритетним напрямом навчання і виховання. Адже діяльність з формування екологічної культури населення та дбайливого ставлення до навколишнього природного середовища – це запорука безпечного майбутнього для всього людства.